

S E X U E E L E V O O R L I C H T I N G .

Inleiding

Het zich in den laatsten tijd zoo sterk op den voorgrond dringende vraagstuk van de bestrijding der geslachtsziekten, heeft zoowel de militair-geneeskundigen als de militaire zielszorgers ernstig bezig gehouden en men is dezerzijds tot de overtuiging gekomen, dat aan de oplossing van dit vraagstuk met de grootst mogelijke energie dient te worden gewerkt. Tijdens de besprekingen, die hier omtrent, onder leiding van den Secretaris-Generaal van het Departement van Oorlog als vertegenwoordiger van den Minister door den Legerpredikant in Algemeenen Dienst, den Hoofdaalmoezenier, den Adjudant-Generaal, den Legerhygienist en het Hoofd der Sectie Geestelijke Gezondheidszorg G.D.K.L. en den Inspecteur Geneeskundigen Dienst Koninklijke Landmacht, gehouden worden, was men algemeen van gevoelen, dat de bestrijding van en de propaganda tegen de geslachtsziekten niet met vrucht kan geschieden, wanneer daaraan niet wordt vastgekoppeld een ethisch zoowel als psychologisch verantwoorde algemeene sexueele voorlichting, als doel hebbende de opvattingen over het geslachtsleven op een zedelijk hooger peil te brengen. Bij deze voorlichting dient niet op de eerste plaats gedacht te worden aan de bestrijding van de geslachtsziekten, doch primair dient te zijn een algemeene voorlichting omtrent de plaats en de beteekenis van het geslachtsleven bij den mensch en pas secundair daaraan te worden vastgekoppeld een uiteenzetting van een waarschuwing tegen de gevaren van het buitenechtelijk geslachtelijk verkeer en de excessen op sexueel gebied. Het leger heeft in dezen ongetwijfeld een paedagogische taak. Het feit, dat het leger gedurende langere tijd tienduizenden jonge mannen onder zijn hoede neemt, alle verkeerend in een levensperiode, waarin zij nog niet ten volle gerijpt zijn, waarin hun persoonlijkheid nog onvolgroeid is en waarin zij ontzettend vatbaar zijn voor invloeden van buiten, voor kwade zoowel als voor goede, legt aan de legerautoriteiten den plicht op, omwille van de jongens zelf en omwille van de ouders, die hun jongens aan het leger geven, alles in het werk te stellen een gunstige ontwikkeling van de persoonlijkheid te bevorderen en hiertoe behoort zonder twijfel ook de vorming van behoorlijke opvattingen omtrent de sexualiteit. Dit is van zeer ver strekkende beteekenis voor de zedelijke en geestelijke volksgezondheid. Dit alles vooropstellende heeft de Minister van Oorlog aan een Commissie, samengesteld uit militaire en civiele vertegenwoordigers van verschillende levensrichting, opdracht gegeven de richtlijnen aan te geven, volgens welke een aan bovenomschreven eischen beantwoordende sexueele voorlichting behoort te geschieden. Deze commissie, waarvan deel uitmaken:

Pater Dr. Buys, C.S.S.R. te Witten
Kolonel Ds A.P.W. de Kluys, Legerpredikant in algemeene Dienst
Prof Dr. Th. M. van Leeuwen te Utrecht
Prof Dr. H.C. Rinke te Utrecht
Kolonel H.J.J.W. van Straelen, Hoofdaalmoezenier
Lt. Kol. J.A.J. Barnhoorn, Hfd Sectie Geestelijke Gezondheidszorg I.G.D.K.L.
en Kapt. Dr. E.L.K. Zeldenrust, Psychologische Dienst D.v.O.,
heeft aan de hand van door haar gehouden besprekingen een Model-Voordracht opgesteld, welke als handleiding kan dienen voor de Officieren van Gezondheid, die tot taak zullen krijgen deze sexueele voorlichting te geven. In deze Model-Voordracht, waaraan door den Min. v. Oorlog goedkeuring is gegeven, zijn de richtlijnen neergelegd, volgens welke de Commissie meent, dat deze voorlichting dient te geschieden. Het is de bedoeling, dat zij, die de voordrachten houden, zich strikt zullen houden aan deze richtlijnen, uiteraard met dien verstande, dat zij de vrijheid hebben al naar gelang de omstandigheden de woordelijke reactie van de Voordracht te wijzigen c.q. te vereenvoudigen.

's-Gravenhage, Juli 1946.

MODEL VOORDRACHT SEXUEELE VOORLICHTING.

Er heerscht over het algemeen een groote onwetendheid omtrent het wezen van de sexualiteit en de plaats, die zij in het menschelijk leven behoort in te nemen. Deze onwetendheid is het gevolg van gebrekkige en wat veel erger is van verkeerde voorlichting.

Aan de onwetendheid en de wanstallige opvattingen over het wezen van de sexualiteit moet een groot deel van de bestaande zedenverwilderings worden toegeschreven.

Er heerscht werkelijk zedenverwilderings.

In die zedenverwilderings schuilt een groot maatschappelijk gevaar en de lichamelijke gezondheid van ons en ons nageslacht worden er door bedreigd.

Het is een plicht van de Legerleiding als zijnde verantwoordelijk voor het lichamelijke en geestelijke welzijn van de haar toevertrouwde jongemannen, hun te wijzen op de gevaren van de zedenverwilderings, van de verkeerde en gevaarlijke opvattingen omtrent de sexualiteit en te trachten hun

Bij vele jonge mensen bestaat omtrent het geslachtsleven een groote onwetendheid, bij vele anderen slechts een ten halve weten of, wat nog erger is, een verkeerd weten. Dat komt, in de eerste plaats, omdat zeer vele ouders en opvoeders verzuimen hun kinderen ter rechter tijd en op de juiste wijze voor te lichten omtrent dit belangrijke, zo geheel ten onrechte met een waas van prikkelende geheimzinnigheid omringde stuk van het menselijk leven. In de tweede plaats vindt dit zijn reden hierin, dat de niet te rechter tijd en op de juiste wijze door de daartoe aangewezen personen ingelichte jongens en meisjes door onbevoegden op de hoogte worden gesteld op een wijze, die hun het goede inzicht in den waren aard en het wezen van het geslachtsleven volkomen ontnemt. In dat soort van voorlichting, die meestentijds geschiedt in den vorm van wat men platweg noemt "vuilbekkerij", dus m.a.w. op een wijze, die elk fijner gevoel reeds in de kiem smoort, wordt het sexueele in den mensch geheel los gemaakt van zijn natuurlijk doel en voorgesteld als een geheimzinnige bron van genot, waarvan de mensch naar hartelust kan en mag genieten, als hij het maar zoo veel mogelijk in het verborgene doet en in zijn eigen belang eventueele onaangename gevolgen vermijdt. Maar ook zelfs wanneer de inwijding in de geheimen van het geslachtsleven niet op een zoo grove en onkiesche manier geschiedt, wordt de sexueele drift toch vrijwel steeds voorgesteld als een dwingende natuurdrijf, op de onbepaalde uitleving waarvan ieder mensch recht heeft, die men niet kan beheerschen zonder kwade gevolgen en waarvan men kan, waarvan men op tijd zelfs moet genieten om gezond te blijven. (Louter egoïstische drijfveeren worden daarbij op den voorgrond gesteld. Dat er bij het geslachtsleven ook nog niet-egoïstische, boven de eigen persoon uitgaande, en buiten de eigen persoon staande doelstellingen en factoren aanwezig zijn, wordt geheel op den achtergrond gedrongen.)

Een groot deel van de verwilderings, die op het terrein van het zedelijk heerscht, moet aan deze onwetendheid en nog meer aan deze wanstallige opvattingen omtrent het geslachtsleven geweten worden.

Die verwilderings bestaat niet denkbeeldig, is niet een spookbeeld, ontstaan in de brein van "deugdzaan geworden ouders", zij is tastbare werkelijkheid, en een ieder, die zijn oogen daarvoor niet opzettelijk sluit, weet en ziet dat. In die zedenverwilderings schuilt een ontzaglijk gevaar voor onze maatschappij, voor ons geslachtsleven, voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van ons volk en van ons nageslacht.

Dat gevaar schuilt niet alleen in de geslachtsziekten die in onrustbarende mate toenemen, en onze volksgezondheid ernstig bedreigen. Dat gevaar schuilt ook, en misschien nog veel meer in de talloze verstoringen van het geestelijk evenwicht, die het gevolg zijn van het onnatuurlijk en overmatig beleven van de geslachtsdrift en in de geleidelijke daling van het algemeen zedelijk peil, van het zedelijk volksbewustzijn, welke zich o.a. uit in den enorme toename van de zedenmisdrijven.

Een ieder mensch, die aanspraak wil maken op het bezit van ook maar een minimum aan levensernst en verantwoordelijkheidsgevoel moet het ter harte gaan, dat het lichamelijke en geestelijke welzijn van de menschengemeenschap, waarvan hij deel uitmaakt, ondermijnd wordt door de verkeerde en gevaarlijke opvattingen, die er op het gebied van het geslachtsleven heerschen.

Het mag dan ook geen verwondering wekken, wanneer ouderen, die in een verantwoordelijke positie gesteld zijn tegenover jongeren te wijzen op de bestaande gevaren, te trachten hen andere, betere, hoogerstaande opvattingen

betere en gezondere opvattingen bij te brengen

Deze voorlichting wordt met opzet door medici gegeven, om duidelijk te doen uitkomen, dat het hier niet alleen om godsdienstig-zedelijke belangen gaat, doch ook om een volkgezondheidsbelang. Het feit, dat een medicus aandringt op een etische verheffing van de sexualiteit wordt misschien gemakkelijker ook door den niet-godsdienstig ingestelde aanvaard.

Ook voor hen, die op grond van godsdienstige of van andere ethische motieven uit zich zelve reeds streven naar een goed zedelijk leven is het nuttig nog eens openhartig over het sexuele probleem te hooren spreken. Deze voorlichting is trouwens niet alleen bedoeld als waarschuwing tegen slechtheid en verleiding, doch ook en veeleer als raadgeving voor iedereen hoe de sexualiteit op de beste en meest gezonde wijze kan worden beleefd. Maar zij is ook bedoeld om antwoord te geven op vragen, die voor zeer velen uiterst moeilijk oplosbare problemen zijn.

omtrent het sexuele leven bij te brengen en te voorkomen, dat zij met verkeerde inzichten worden besmet. En, omdat de legerleiding verantwoording draagt voor de talrijke jonge mannen, die in de meest critieke jaren van hun leven in het leger worden opgenomen, - wat voor hen tegelijkertijd ook beteekent een op eigen beenen komen te staan -, daarom heeft zij ook de plicht een ernstig woord van waarschuwing en leering te spreken teneinde hen tot nadenken te stemmen en hen te behoeden voor onbezonnen daden, waarover zij zich later tevergeefs zouden moeten berouwen. (Ongevraagde raad van ouderen wordt door jongeren slechts zelden gaarne aanvaard en graag uitgelegd als onnodige bemoeizucht. Het gaat hier echter om een levens- en gemeenschapsprobleem van de grootste beteekenis en wij vertrouwen, dat de hiet ten aanzien van dit probleem gegeven voorlichting zal worden gezien als voortvloeiend uit de plicht van verantwoordelijkheid ten opzichte van de jongeren persoonlijk, ten opzichte van het leger en ten opzichte van de maatschappij en een voorlichting, waarvan het in ieder geval de moeite waard is om aandachtig kennis te nemen.)

Het is om die reden, dat ik hier voor jullie sta als een dergenen, die tot taak hebben gekregen jullie op dit gebied de noodige voorlichting te geven. Ik sta hier eensdeels als dokter, die door zijn beroep in aanmerking komt met de geestelijke en lichamelijke noden, welke voortvloeien uit een verkeerde beleving van de sexualiteit voortvloeien, anderdeels als gewoon mensch met jullie in het volle reële leven staand medemensch. Ik kom hier niet zedenmeesteren en het is geenszins mijn bedoeling een poging te doen om "brave Hendriksen" van jullie te maken. Ik kom als mensch tot mensch met jullie spreken over een zeer ernstige, maar ook zeer menschelijke zaak op een gewone, openhartige en vertrouwelijke wijze, alleen met de bedoeling jullie te helpen en misschien te behoeden voor gevaren, waarvan jullie zelf de ernst en de omvang nu nog niet kent en doorziet.

Een aantal van jullie vindt het misschien overbodig, dat ik hier kom praten. Er zullen er onder jullie zijn, die godsdienstig leven en die op grond van hun godsdienstige overtuiging weten, welke eischen aan een zedelijk goed leven worden gesteld, en die ook weten, waar zij de kracht moeten vinden, om sterk te zijn tegen de verleiding, van welke kant die ook komt. Er zullen er ook onder jullie zijn, die niet godsdienstig opgevoed zijn en die geen bepaalde godsdienstige overtuiging hebben maar die op andere gronden of onder andere invloeden in zich zelve de drang hebben om een hoogstaand zedelijk leven te leiden en uit die hoofde zelf wel moenen te kunnen bepalen, wat zedelijk goed en wat zedelijk verkeerd is. Er zullen er ook zijn, die, grootendeels uit vooroordeel, heelmaal niet gesteld zijn op zulk een ongevroegde van boven af als het ware opgedrongen voorlichting.

Ik vraag echter ook van al dezen dringend aandacht voor hetgeen ik te zeggen heb, want ik ben er van overtuigd, dat het voor een ieder, ook voor hen, van belang is, nog eens openhartig over het sexuele probleem te hooren spreken. De verleiding is zoo groot, ook voor de godsdienstigen. De bepaling voor wat goed of slecht, wat nuttig of wat schadelijk is, is dikwijls zoo moeilijk voor jonge en onervaren menschen. Bovendien is, hetgeen ik te zeggen heb, geenszins alleen bedoeld als waarschuwing tegen slechtheid en verleiding, doch veeleer als raadgeving voor iedereen jongere, hoe hij zijn sexualiteit op de beste en voor hem zelf meest gezonde wijze kan beleven, geheel los nog van wat de zedelijke normen van hem vragen.

Wat is sexualiteit, welke plaats neemt zij in en behoort zij in te nemen in het menschelijk bestaan?

Het geslachtsleven bij den mensch is in zich niet anders dan het tot in hoogste verfindeheid uitgegroeide beginsel van de voortplanting, hetwelk in heel de levende natuur is neergelegd, van nature gericht op de voortplanting van het menschelijk geslacht.

De drang tot samenstelling tot geslachtelijke vereeniging, is bij de dieren zuiver lichamenlijk van aard, bij den mensch deels lichamenlijk, deels geestelijk.

De vraag, die allereerst moet worden beantwoord, is deze "Wat is sexualiteit en welke plaats neemt zij in en behoort zij in te nemen in het menschelijk bestaan?" Het sexueele leven bij den mensch is in wezen niets anders dan het - overeenkomstig den hoogen ontwikkelings-trap, waarop de mensch in het heelal staat - tot in hoogste verfindeheid uitgegroeide beginsel van de voortplanting, hetwelk in heel de levende natuur is neergelegd. Of we nu aannemen, dat dit door een persoonlijken God, door een goddelijke oorkracht of door de Natuur is neergelegd, doet hier niet ter zake. Feit is, dat het geslachtsleven in zich, van nature, gericht is op de in-standhouding, op de voortplanting van het menschelijk geslacht en dat het als zoodanig niet anders is dan: de functie van den voortplantingsdrang, die wij ook bij planten en bij dieren van hoog tot laag aantreffen. Overal in de natuur geschiedt deze voortplanting door de samensmelting van een mannelijk en een vrouwelijk element resp. van een mannelijk en van een vrouwelijk wezen afkomstige voortplantingscellen, door welke samensmelting de grondslag voor een nieuw individu wordt gelegd. Dat vinden wij bij de planten waar het stuifmeel (de mannelijke voortplantingscellen, gevormd in de meeldraden van de bloem) de in de stampers vervatte vrouwelijke voortplantingscellen (het toekomstige zaad) bevrucht. Dat vinden wij bij de visschen, waarbij de mannetjes hun voortplantingscellen (de hoon) uitstorten over de door de vrouwtjes oergens vrij in het water uitgestooten eicellen (het kuit). Dat vinden wij bij de zoogdieren, waarbij de mannelijke voortplantingscellen (het mannelijk zaad) in het lichaam van de vrouwelijke dieren worden binnengebracht en waarbij de jonge vrucht, uit-groeiende uit de bevruchte eicellen, in het moederdier diër zijn eerste ontwikkelingsproces doormaakt. Er bestaat in heel de natuur een drang tot samensmelting van mannelijke en vrouwelijke voortplantingscellen een drang, wonderbaarlijk van aard en geheimzinnig van kracht, die ze zelfs vaak over groote afstand bij elkaar brengt. Maar niet alleen in deze voortplantingscellen zelve ligt deze drang, doch ook en in nog veel sterkere mate, in de dragers, de voortbrengers van die cellen, waardoor het bijeenbrengen wordt bevorderd en bereikt, een drang die bij de hooger ontwikkelde dieren en ook bij den mensch bestaat in den drang tot lichamenlijke vereeniging en die op altijd weer even wonderbaarlijke wijze wordt opgewekt en onderhouden door de z.g. hormonen (prikkelstoffen), producten van bepaalde lichamenlijke afscheidingsorganen, die in het bloed rondstroommen. Echter, overeenkomstig de natuur van den mensch, bij wien het lichamenlijke tot een onderdeel versmolten is met het geestelijke, d.w.z. bij wien er niets lichamenlijks gebeurt zonder invloed van den geest en niets geestelijks zonder medewerking of terugslag in het lichaam, is deze drang tot vereeniging van het eene met het andere geslacht, deze z.g. "geslachtsdrift", niet alleen lichamenlijk, maar ook geestelijk. Eenerzijds bestaat bij den mensch dus de drang tot zuiver lichamenlijke vereeniging, maar anderzijds ook en minstens even sterk de drang tot geestelijke vereeniging, tot vereeniging der zielen, tot "beminnen". Zelfs is deze geestelijke component van den geslachtsdrift het eerste, wat de tot geslachtsrijpheid komende jonge mensch van zijn voortplantingsdrang bemerkt en wel in de vorm van de eerste dweepende verliefdheid. Deze beide samensmeltende deelen van de menschelijke

De geestelijke en de lichamelijke component van de geslachtsdrift zijn niet zonder ernstige schade aan het zieleleven van elkaar los te maken, een schade, waardoor een normaal en gezond liefdeleven ernstig in gevaar gebracht wordt. Een ongebreideld, uit zijn harmonisch verband gerukt sexueel leven levert, wanneer dit onder groote groepen van menschen voorkomt, een gevaar voor de geestelijke gezondheid v.e.volk.

De geslachtsdrift is een volkomen normaal en natuurlijk verschijnsel. In zich is zij iets goeds, nooit iets verkeers. Het verkeerde wordt er slechts aangebracht als zij verkeerd gebruikt wordt.

De sexuele drift is geen dwingende drift. Ieder mensch is in staat haar te beheerschen en binnen harmonische grenzen te houden.

Sexuele onthouding is niet schadelijk.

sexualiteit, het geestelijke en het lichamelijke, zijn van nature aan elkaar gekoppeld. Zij zijn niet van elkaar te scheiden, zonder dat aan de natuur geweld wordt aangedaan. In de ware, oprechte liefde tusschen een man en een vrouw vormen zij samen een harmonisch geheel, zijn zij volkomen met elkaar in evenwicht. Iedere mensch echter, die zich in zijn geslachtsleven uitsluitend laat leiden door zijn lichamelijke drang, die slechts bevrediging van zijn lichamelijke drift najaagt, en die het wellustgevoel van de lichamelijke vereeringen geheel los maakt van de geestelijke liefde, bezorgt zich zelf of degene, met wie hij de geslachtelijke handelingen pleegt, nadeel, een nadeel, dat op den duur uitgroeit tot ernstige schade aan het zieleleven en dat het vermogen tot het leiden van een normaal en gezond liefdeleven ernstig in gevaar brengt. Dat dit zoo is, wordt door godsdienstige zowel als door niet-godsdienstige kenners van het menschelijke zieleleven erkend en eigenlijk door een ieder ook als het ware instinctief gevoeld (de "morele kater", dat gevoel van onlust en innerlijk onbevredigd zijn, wat zich na zulk een daad doet gevoelen). Het is zelfs niet overbodig, te zeggen, dat een ongebreideld, uit zijn normaal harmonisch verband gerukt sexueel leven, wanneer dit onder groote groepen van menschen voorkomt, een gevaar levert voor de geestelijke gezondheid van een volk. Uitgaande nu van deze feiten, zullen we de verschillende punten, die voor het leiden van een gezond en daarmede tevens op goed zedelijk peil staand geslachtsleven van d.w.z. voor een leven, waarin aan het sexuele de plaats wordt gegeven, die het toekomt) van belang zijn, bespreken.

Iedere jonge man, en iedere jonge vrouw voelt in zijn binnenste de bruisende stroom van zijn geslachtsdrift. Bij de een doet zich dat vroeger, bij de ander later, bij de een minder sterk, bij de ander sterker gevoelen, bij de een meer periodiek, bij de ander meer permanent. Dat is een normaal verschijnsel, een volkomen natuurlijk gebeuren, waarover men zich nooit behoeft te verontrusten, doch waaraan men ook geen grotere waarde moet toekennen dan redelijk en noodig is. Er zijn jonge menschen, die zich schuldig en slecht achten, wanneer zij de begeerte in hun lichaam voelen. Dat is onverstandig en verkeerd. Bij een normaal mensch-zijn behoort de geslachtsdrift als een natuurlijk en onontbrekelijk onderdeel en als zoodanig kan zij nooit iets verkeers zijn. Het verkeerde wordt er slechts aangebracht wanneer zij verkeerd gebruikt wordt. Het is ook niet nodig, om vrees te hebben, dat men zijn drift niet zal kunnen intoemen, niet zal kunnen bedwingen. De sexuele drift is geen dwingende drift. Iedereen kan zijn sexualiteit de baas zijn, wanneer hij dat slechts ernstig wil. Heeft hij daar overmatig moeite mee, zodat hij nerveus van wordt en zich er onprettig door gaat gevoelen, dan is er iets niet in orde met de innerlijke harmonie in zijn persoonlijkheid en dan doet hij goed een op dat gebied deskundig arts om raad te vragen. Omdat de sexuele drift geen dwingende drift is, is het ook onjuist te meenen, dat het schadelijk zou zijn, z'n geslachtsdrift te beheerschen. Nog nooit heeft sexuele onthouding kwade gevolgen gehad. Waar dit wel zoo was of liever scheen te zijn, daar was er een andere oorzaak aanwezig, een verstoorde innerlijke harmonie, waarvoor zij een deskundig arts raad had kunnen worden gevonden.

Waarom moet de sexueele drift bedwongen, binnen bepaalde grenzen gehouden worden? Waarom is het gebruik van de sexueele drift aan bepaalde beperkingen en wetten verbonden?

Het is noodzakelijk, dat de mensch een redelijk inzicht heeft in het waarom van de zedelijke normen, teneinde onredelijke verdringing der sexualiteit te voorkomen. Geen verdringing, maar beheersching.

Dat redelijk inzicht verkrijgt men, wanneer men de beperkende geboden betreffende het gebruik der sexualiteit ziet als noodzakelijk om een ongebreideld uitleven der geslachtsdrift in te toonen en de voortplanting incl. de zorg voor en de opvoeding van de kinderen het best tot haar recht te doen komen binnen de grenzen van huwelijk en gezin.

Maar waarom moet de sexueele drift eigenlijk bedwongen, binnen bepaalde grenzen gehouden worden? Waarom is het gebruik van de sexueele drift aan bepaalde beperkingen verbonden? Dat zijn vragen, die ieder mensch zich in zijn leven op een gegeven oogenblik ter beantwoording voorlegt. De geloovige en de niet-geloovige zullen deze vragen ieder voor zich op hun eigen wijze beantwoorden om te trachten die wetten en beperkingen voor zich zelf aanvaardbaar te maken. Dit aanvaardbaar maken gelukt niet altijd. Zeer dikwijls worden de ten aanzien van het sexueele leven geldende geboden en wettelijke beperkingen slechts aanvaard als van boven af, door God of door de Gemeenschap opgelegden drang, die men met eenzekere vrees voor alles wat wet en gebod is, aanvaardt, doch waarvan men de redelijkheid, de gegrondheid toch eigenlijk niet inziet. Zeer dikwijls wordt door (zelf de portée van de zaak niet begrijpende) onverstandige ouders en opvoeders van de prille jeugd af aan een groote vrees voor alles wat sexueel is bijgebracht. Dit heeft heel vaak tot gevolg, dat er een abnormale angst ontstaat voor den in den grond des harten als onredelijk en onrechtvaardig en onbegrijpelijk beschouwde God, die zulke geboden aan de menschen oplegde. Uit die angst vloeit dan weer voort een overmatige bezorgdheid van het in acht nemen dier geboden en overmatige gewetenskwellingen, wanneer men vrees de grenzen van het toelaatbare overschreden te hebben. De sexualiteit wordt dan niet "beheerscht", maar op een geforceerde angstige wijze "verdrongen". Een andere reactie is, dat men geboden en wetten, waarvan men de redelijkheid niet inziet, niet aanvaardt en zich er niet aan stoort. En toch is het zo gemakkelijk door middel van een eenvoudige verstandelijke redeneering de noodzakelijkheid van de beperking van het gebruik der sexualiteit voor zich zelf begrijpelijk, aanvaardbaar en redelijk genotifeerd te maken. Laat ons eens uitgaan van het levens der geslachtsdrift uitgangspunt van een geloovige, dat God de Schepper is van het heelal. Is het dan niet begrijpelijk, dat deze God, Die ook den mensch schiep met al zijn eigenschappen van lichaam en geest en Die derhalve zelf zeer goed de krachten kent van het wellustgevoel, hetwelk Hij aan de geslachtsdaad als het ware als aantrekkingsmiddel ter bevordering van de voortplanting verbonden heeft, dat deze God het noodzakelijk gevonden heeft om den mensch zekere bepalingen op te leggen, teneinde aan misbruiken paal en perk te stellen en te voorkomen, dat datgene, wat Hij als weldaad bedoeld had, tot een verderf zou worden? Maar ook, wanneer men niet een God als Schepper aanvaardt, doch alleen rekening houdt met het natuurlijk wezen der dingen rondom ons, is het dan niet begrijpelijk, dat uit den menschengemeenschap zelf de drang is voortgekomen, om bepaalde wetten en normen in acht te nemen, teneinde een ongebreideld uitleven der geslachtsdrift in te toonen? Bedenken we wel eens, wat een chaos het zou worden, wanneer de menschen in onbeperkte mate hun sexualiteit zouden uitleven; denken we bijvoorbeeld alleen maar eens aan de zorg en de opvoeding van de daarvan voortkomende kinderen. Het is daarom zoo volkomen begrijpelijk, dat er geboden en wetten zijn ontstaan, ongeacht of die nu van een God of van de menschengemeenschap zelve zijn voortgekomen, geboden en wetten, waardoor het gebruik der geslachtsdrift werd beperkt binnen de grenzen van een reglementaire verbintenis tusschen één man en één vrouw, omdat op die wijze het natuurlijke doel van de geslachtsdrift, nl de voortplanting, het beste tot haar recht kan komen, vooral ook, omdat een goede zorg voor en een goede opvoeding

van de kinderen slechts gewaarborgd zijn in het verband van het gezin. Men kan in deze beperkingen slechts de wijsheid erkennen en bewonderen van dien God, of van de menschelijke wetgevers, die ze hebben gemaakt tot welzijn van het mensdom.

Het is hier niet de plaats deze gedachten verder uit te werken. Ik heb het slechts noodig gevonden, toen ik sprak over de beheersching van den geslachtsdrift, even in te gaan op het waarom daarvan.

Welke motieven kunnen worden gebruikt ter beheersching van den geslachtsdrift.

1. Godsdienstige motieven.

Welke motiveeringen kunnen gebruikt worden om den soms heftig oplaaienden stroom van begeerten op de meest afdoende wijze te beteugelen hangt ook al weer voor een groot deel af van iemands levensbeschouwing. De geloovige zal zijn steun vinden in de overtuiging, dat God, Die het voortplantingsvermogen schiep, doch het gebruik hiervan aan bepaalde wetten bond, geëerbiedigd moet worden en hij zal dan, om God op de meest volmaakte wijze te dienen, alles in het werk stellen, om zijn persoonlijkheid te vormen in zelfbeheersching, daarbij gebruik makende van het gebed om Gods hulp af te smeeken in den strijd om het goede en tegelijkertijd zijn geest op iets anders dan op de begeerte te concentreren. Degene, die deze godsdienstige overtuiging niet bezit, zal zich aan andere vormen van moreele steun moeten vastgrijpen. Hij zal zijn steun kunnen vinden in den eerbied voor het wonderbaarlijke en doelmatige en schoone in de natuur en in de overtuiging, dat hij, om zijn geheele leven en dat der menschengemeenschap op een zoo hoog mogelijk plan te brengen, zijn gaven heeft te gebruiken overeenkomstig hun natuurlijk wezen en hun door de natuur gestelde doelmatigheid.

2. Andere motieven:

a. De overtuiging, dat de mensch zijn gaven heeft te gebruiken overeenkomstig hun natuurlijk wezen en hun door de natuur gestelde doelmatigheid.

b. Het motief, dat het voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid noodzakelijk is, de sexualiteit een harmonische plaats te geven in de persoonlijkheid het evenwicht te bewaren tusschen de sexualiteit en het overige deel der persoonlijkheid.

c. De verantwoordelijkheid t.o.v. de gemeenschap.

d. Verantwoordelijkheid t.o.v. meisje of vrouw.

Anderen, minder idealistisch aangelegd, zullen hun geslachtsleven om zuiver praktische redenen zóó inrichten, als dat voor hun gezondheid en hun levensgeluk het meest gewenscht is en zij zullen zich daarbij houden aan het advies, hun door anderen en meer ervarenen gegeven, dat het noodzakelijk is de sexualiteit evenwichtig in het overige deel der menschelijke persoonlijkheid in te passen. Zij zullen in de overtuiging, dat een onmatig en onbeheerscht uitleven van den geslachtsdrift leidt tot een algemeene verzwakking van den wil en tot een geestelijke ontarding, uit eerbied voor zich zelf

of uit eigenbelang zorgen, dat zij hun begeerten binnen de perken houden. Weer anderen zullen zich in hun zedelijk leven laten leiden door motieven van altruïstischen aard; hun verantwoordelijkheid ten opzichte van het meisje of de vrouw, het belang van de gemeenschap.

Een groot deel van de menschen geeft aan het geslachtsleven een onevenwichtig belangrijke en een overheerschende plaats in het mensche-lijk zijn en aanvaardt geen motieven tot beheersching ervan.

Naast al deze catagorien van menschen, die althans hun best doen zich te beheerschen, is er ook een catagorie, die ongevoelig is voor godsdienstige, voor moreele, voor idealistische of altruïstische overwegingen, een catagorie, die hetzij uit onverschilligheid hetzij uit onwetendheid het zingenot, waarop ze meenen recht te hebben, grijpen waar en op de wijze waarop zij dat maar grijpen kunnen en voor wie eigenlijk de eenige rem nog slechts bestaat in het gevaar voor het krijgen van geslachtsziekten. Deze catagorie is helaas niet de kleinste. Een groot deel van de menschheid geeft aan het geslachtsleven een afzonderlijke, een overheerschende plaats in het mens-zijn. Inderdaad is de geslachtsdrift ook een zeer sterke drift. Van nature is zij dat en moet zij het ook zijn, omdat zij van nature gericht is op de instandhouding van de menschheid.

De geslachtsdrift, kan niet worden vergeleken met den hongerdrift, zoals door velen geschiedt. Beide driften zijn van geheel anderen aard en hun verhouding tot het menschelijk zijn tot het individu zelf, tot de gemeenschap is geheel verschillende.

In dit laatste komt echter ook duidelijk tot uiting, dat de geslachtsdrift niet een egoïstische d.w.z. niet op het eigen belang, het eigen genot, de eigen bevrediging gerichte drift is, doch in de eerste plaats gericht op een doelstelling, die buiten den eigen persoon gelegen is. Als zoodanig is zij dan ook van geheel anderen aard dan bv. de voedingsdrift, de drift tot het opnemen van voedsel, die geheel en al op de instandhouding van het eigen ik gericht is. Beide driften hebben dit gemeen, dat zij beide gepaard gaan met een bepaald zinnelijk genot. Dat genot is als het ware het lokmiddel, waardoor is het een geval de instandhouding van het menschelijk geslacht door voortplanting bevorderd wordt. Er zijn veel mensen, die deze beide driften op één lijn stellen en zeggen: even zoo goed als ik iets lekkers eet, wanneer ik honger heb, voldoe ik aan mijn sexueelen drang, wanneer ik daartoe behoefte gevoel. Zij vergeten daarbij, dat ook het eten van nature aan een bepaald doel gekoppeld is en dat men zich ook bij het eten om wille van het eigen welzijn beperkingen moet opleggen. Maar bovendien vergeten zij daarbij het groote verschil tusschen beide driften, waardoor zij beiden niet vergelijkbaar zijn. Dat verschil is in de eerste plaats zooals reeds gezegd, gelegen in het natuurlijke doel van beide driften; in de tweede plaats hierin, dat het geestelijke, het psychische, bij den geslachtsdrift een veel grooteren rol speelt. En in de derde plaats, dat bij de uitoefening van de sexueele functies altijd rekening gehouden moet worden met het feit, dat men deze niet alleen, doch met tweeën uitoefent, zoodat men derhalve altijd rekening moet houden met het lichamelijke en geestelijke belang van de wederpartij.

Een goed en gezond geslachtsleven kan men slechts dan leiden, wanneer men en met het eigenlijke doel van de sexualiteit rekening houdt en met de noodzakelijkheid, dat de sexualiteit evenwichtig moet worden ingepast in het geheel van zijn eigen persoonlijkheid en in dat van zijn geslachtspartner.

Wanneer men dit alles ernstig overweegt, dan komt men tot de conclusie, dat men slechts dan een normaal, een goed en een gezond geslachtsleven kan leiden, d.w.z. dat men slechts dan aan het geslachtsleven in het menschelijk bestaan de plaats geeft, die het toekomt, wanneer men zich bepaalde beheerschingen en regelingen oplegt, zich aan bepaalde beperkingen houdt, waarbij men en met de eigenlijke doel van de geslachtsdrift rekening houdt en met het feit, dat men sexualiteit moet inpassen in het geheel van zijn eigen persoonlijkheid en in dat van zijn geslachtspartner. Hieruit zal men tot de gevolgtrekking komen, dat men zijn geslachtsleven op de meest juiste en de meest gezonde wijze kan beleven, in een op ware liefde gebaseerde verbintenis tusschen man en vrouw met de bedoeling van gezinsvorming, zooals deze bestaat in het huwelijk of als men het anders noemen wil een op liefde en trouw gebaseerde verbintenis tusschen twee mensen, die samen een gezin gaan vormen.

Wie het meisje of de vrouw beschouwt als een ding, hetwelk dient om er geslachtsgenot mee te hebben, verlaagt zich en de vrouw en bezaat bovendien een groote onrechtvaardigheid ten opzichte van haar.

Wie zijn geslachtsleven los maakt van deze beginselen, handelt derhalve ten nadeele van zichzelf en ook van de vrouw, met wie hij geslachtelijk verkeer heeft. Wie een meisje of een vrouw beschouwt als een ding, hetwelk dient om er geslachtsgenot mee te hebben, doet de natuur geweld aan, verlaagt zichzelf en bezaat een groote onrechtvaardigheid ten opzichte van zijn partner.

De van nature veel egoïstischer ingestelde man dient zich hiervan vooral goed rekenschap te geven, en te bedenken, dat hij in deze een groote verantwoordelijkheid draagt ten opzichte van de vrouw. Bij de vrouw en met name bij het nog maagdelijk meisje is de lichamelijke geslachtsdrift normaliter veel minder sterk dan bij den man. Een meisje heeft zichzelf nooit den eersten keer, tenzij uit liefde. Ieder meisje en ieder vrouw, die zonder ware liefde door een man tot

De zware verantwoordelijkheid van den man t.o.v. het door hem "geschonden" meisje.

De man, die zonder ware liefde een vrouw gebruikt voor de voldoening van zijn hartstocht, kweekt in zichzelf verachting voor de vrouw en verachting voor het goede en mooie in de sexualiteit. Hij maakt zichzelf ongeschikt voor een normaal gelukkig liefdesleven.

Geslachtsgemeenschap voor het huwelijk, ook zelfs als men werkelijk van een meisje meent te houden, is altijd te ont-raden en verkeerd.

geslachtspartnerin genomen wordt, ondergaat in haar diepste innerlijk een beleediging. Dat veel meisjes en vrouwen zich niettemin daarvoor spontaan aanbieden, is nog geen bewijs van het tegendeel. Meisjes en vrouwen, die dat doen, zijn eenmaal voor de eerste keer geschonden, toen zij zich voor het eerst in haar leven gegeven hebben aan een man, door wie zij meenden bemind te worden. De man, die haar den eersten tot vrouw nam en daarbij alleen aan zich zelf dacht, die man draagt er de schuld van, dat zij zich in de toekomst gaat vergooien. Onnoemelijk veel leed wordt zulke meisjes aangedaan, leed, dat in het verborgene wordt verwerkt of leed, waarvoor tevergeefs verzachting gezocht wordt in den roes van lichtzinnig leven. De man, die met een nog ongeschonden meisje geslachts-gemeenschap heeft, neemt daarmee een ontzaggelijke verantwoordelijkheid op zich en bedrijft uit egoistische motieven een schromelijke onrechtvaardigheid. De man, die later van de bereidwilligheid van zulk een meisje gebruikt maakt, profiteert van de eens door een ander aan haar begane onrechtvaardigheid en helpt mee haar nog dieper naar onlaag te trappen. Bovendien veracht hij in de grond van zijn hart zulk een meisje, hij heeft er niet het minste respect voor, maakt er later tegenover zijn kameraden lage grappen over, geeft haar een verachtelijke naam. Hij kweekt daardoor in zichzelf verachting voor de vrouw en voor de sexualiteit, verlaagt zijn zedelijkheidsbewustzijn en maakt zichzelf minder geschikt voor een normaal, harmonisch huwelijksleven. De jonge man, die zijn sexuele drift, zijn van nature gezonde hartstocht, niet verfiijnd door tederheid en liefde, belemmert in zich zelf de normale ontwikkelingsgang, welke noodig is voor een harmonisch ontwikkeld, in de persoonlijkheid evenwichtig ingeschakeld sexueel leven. Hij verliest het vermogen lief te hebben.

Maar wanneer men nu werkelijk van een meisje houdt, is het dan niet geoorloofd om met haar geslachts-gemeenschap te hebben?

Ik kan mij voorstellen, dat deze vraag zich aan jul-lie opdringt en dat men meent zonder bezwaar aan zijn drang tot sexuele bevrediging te mogen vol-doen, als men van een meisje houdt. Hierop valt dit te antwoorden: Wanneer een jongen niet op zoodanige wijze van een meisje houdt, dat hij voor zich zelf de zekerheid heeft haar te zullen huwen, dan stelt hij het meisje bloot aan het groote gevaar, dat zij, zich uit liefde aan hem gegeven hebbende, na verloop van tijd weer door hem verlaten wordt en dat zij achterblijft met een ongeneeslijke geestelijke wonde. Men denke hierover vooral niet te licht en zegge niet: och, dat gaat mettertijd wel weer over; die vindt wel weer een ander. Ik durf te zeggen, dat gaat nooit meer over, die wonde heelt nooit. Bovendien bestaat het gevaar, dat de geslachtsgemeenschap gevolgen heeft in de vorm van zwangerschap. "Goed; dan zal ik haar in ieder geval huwen" zegt ge. Maar dan vergeet ge, dat het een groot ongeluk beteekent, wanneer een huwelijk zoogenaamd gedwongen plaats vindt, wanneer men trouwt met een vrouw, waarvan men eigenlijk niet voldoende houdt of wanneer men alleen trouwt uit medelijden of uit ridderlijkheid. Want een huwelijk, dat niet op een groote, oprechte liefde gegrondvest is, wordt een hel, zoowel voor den man als voor de vrouw.

Maar als dan de jongen werkelijk zooveel van het meisje houdt, dat hij voor zich zelf de overtuiging heeft: Zij wordt niet anders veel liefderlijker door

Wat is er dan tegen geslachtsgemeenschap, ook al is men nog niet gehuwd? Ook dan blijft dit nog zeer ongewenscht. Want er zijn dan twee mogelijkheden: ofwel er treedt zwangerschap op ofwel er worden maatregelen genomen om zwangerschap te voorkomen. In dit laatste geval ontbreekt de van nature vereischte orde tot de voortplanting. Door dergelijke handelingen wordt aan de geslachtsgemeenschap haar diepsten zin en haar natuurlijk doel ontnomen: de natuurlijke gang van zaken wordt er door verstoord. Zoo iets wrekt zich echter altijd op eenigerlei wijze, zooals ieder niet met de natuur strookende daad zich wrekt. De ervaring leert dan ook, dat deze wijze van handelen zoowel voor den man als voor de vrouw (en met name de jonge nog ongehuwde vrouw) vooral in geestelijk opzicht zeer nadeelig is.

In het eerste geval ontbreekt weliswaar niet de orde tot de voortplanting zonder meer, maar wel de orde tot de goed-geordende voortplanting, of zooals men het ook wel uitdrukt, de natuurlijke orde tot de opvoeding. In die orde tot de opvoeding hebben man en vrouw met hun vrijen wil de geslachtsdaad de plaatsen, omdat het niet genoeg is het kind te verwekken, maar omdat het ook tot fysieke en morele wasdom gebracht moet worden en de verwekkers van het kind daartoe van nature de aangewezen persoon zijn. En daarom moeten zij zich voor het stellen van de geslachtsdaad blijvend vereenigen door de natuurlijke-zedelijke band van het huwelijk, want alleen zóó is van nature de orde tot de opvoeding voldoende gegarandeerd.

Na alles, wat ik hiervoor gezegd heb, geloof ik, dat het nog nauwelijks nodig is om er op te wijzen, dat de betaalde liefde d.w.z. de door middel van geld gekochte geslachtelijke bevrediging wel de meest minderwaardige soort van driftbevrediging is. Het is nauwelijks denkbaar, hoe het mogelijk is, dat hiervan gebruik wordt gemaakt. Men moet wel alle zelfrespekt verloren hebben, wanneer men er toe overgaat, zich lichamelijk te vereenigen met een vrouw, van wie men weet, dat zij nog pas geleden het bezit is geweest van anderen. Dit geldt natuurlijk het sterkst voor de z.g. beroeps-prostituees, maar toch ook, wanneer men te doen heeft, zooals tegenwoordig helaas zoo veel voorkomt met meisjes, die zich zelf om te kunnen dansen, drinken en rooken, avond na avond "verkoopen". Hier hebben wij te doen met een volkomen minderwaardige vorm van egoistische, uit haar natuurlijk verband gerukte geslachtelijke bevrediging, zuiver lichamelijk van aard, met uitschakeling van ieder geestelijke waarde. Daarom is dit gekocht geslachtsgenot zoo moordend voor de geestelijke gezondheid. Maar tegelijkertijd is zij zoo gevaarlijk voor het lichaam, want hierdoor vooral is het, dat de geslachtsziekten worden verbreid. En wanneer ik nu nog hieraan toevoeg, dat geslachtsziekten in het leger op het oogenblik ontstellend meer voorkomen, dan voor de oorlog, dan is daarmee tevens nog eens gemotiveerd, waarom ik begonnen ben met te spreken over zedenverwildering en een groot gevaar voor onze geestelijke en lichamelijke volksgezondheid.

De zelfbevrediging is op zichzelf niet schadelijk maar leidt op den duur tot schade voor het zeesleven, doordat zij de geestelijke geschiktheid voor een normaal geslachtsleven ondermijnt.

Een niet-zelden voorkomende moeilijkheid bij jonge mensen is de neiging tot zelfbevrediging. Wat jullie hiervan moet weten is het volgende. Zelfbevrediging komt bij zeer veel jongens gedurende eenigen tijd voor. Het is een, nu eens door deze, dan weer door gene oorzaak ontstaande onnatuurlijke, op de bevre-

diging van het eigen lichaam gerichte vorm van geslachtelijke bevrediging. De neiging daartoe verdwijnt over het algemeen na korter of langer tijd. Alle verhalen over ernstige lichamelijke gevolgen van zelfbevrediging als hersenverweking, ruggegraatstoring enz., zijn volkomen onwaar. Wanneer echter de zelfbevrediging lang wordt volgehouden kan zij inderdaad wel schadelijke gevolgen hebben voor het geslachtsleven, onder meer, omdat de geestelijke geschiktheid voor een normaal geslachtsleven er onder lijdt. De jonge man, die "zich zelve genoeg is", wordt eenzellig, verliest den drang tot "werven" om een meisje, wordt in zijn geslachtelijk driftleven geheel egocentrisch. Wanneer de zelfbevrediging lang duurt of wanneer zij gepaard gaat met ziekelijke fantasieën, moet een terzake deskundig arts geraadpleegd worden. Geloof niet, dat het hebben van geslachtsgemeenschap een geneesmiddel is voor zelfbevrediging.

De Homo-sexualiteit is altijd een ziekelijke afwijking.

Tenslotte nog iets over ziekelijke uitingen van het geslachtsleven. De sexueele neiging tot het eigen geslacht, de homo-sexualiteit, is een ziekelijke afwijking, wat er van zekere zijde ook over gezegd moge worden. Er zijn twee soorten van homo-sexualiteit. Een deel is aangeboren, een ander deel is tijdens het later leven verkregen.

De aangeboren homo-sexualiteit, die het minst voorkomt is het gevolg van een abnormale speling der natuur, waardoor in het lichaam van de overigens uiterlijk als man aangelegde, vrouwelijke kenmerken voorkomen en waardoor in geestelijke opzicht vrouwelijke eigenschappen ontstaan.

Van de verkregen homo-sexualiteit moet het ontstaan zoo worden gezien, dat op jeugdigen leeftijd, in het stadium, waarin de jongens zich nog aangetrokken voelen tot andere jongens en de normale geslachtelijke gevoelens voor meisjes nog niet ontwaakt zijn, tengevolge van verleiding door andere jongens of mannen een fixatie ontstaat aan de wederzijds genleegde sexueele handelingen. Homo-sexueele handelingen met jonge jongens zijn daarom ook zoo ontzaglijk funest en veroordeelenswaardig, omdat zij het geslachtsleven van zulke jongens voor heel hun leven tot in den grond kunnen bederven.

Over andere tegennatuurlijke uitingen van de sexualiteit wil ik hier niet uitwiden.

Wie meent hierover nader ingelicht te moeten worden, of zelf in eenigerlei opzicht afwijkende neigingen te hebben, wende zich tot zijn dokter.

Hulpmiddelen, welke kunnen worden gebruikt om den geslachtsdrift te beheerschen: afleiding, gezonde ontspanning, sport. Vermijden van minderwaardige films, toneelstukken, matigheid in alcoholgebruik.

Ik mag deze besprekingen niet beëindigen zonder nog enkele gedachten te hebben medegegeven ontrant hulpmiddelen, die aangewend kunnen worden om de geslachtsdrift te beheerschen. In het voorgaande sprak ik over de verschillende beweegredenen, die er zijn om den geslachtsdrift binnen de perken van de zedelijk toelaatbare en het voor geest en lichaam gezond te houden en ik trachtte deze beweegredenen levendiger en sterker voor jullie te maken. Vooropgesteld, dat jullie werkelijk den wil hebt jezelf te beheerschen en je sexueel leven op een hooger plan te brengen of te houden, klamp je dan vast aan die motieven, tracht ze jezelf steeds helder voor oogen te stellen, praat er nog eens over met je geestelijke raadsman of met den dokter en gebruik dan ook de hulpmiddelen, die je tot je beschikking hebt om je karakter in zelfbeheersching te vormen. Het ligt niet op mijn weg, hier over godsdienstige middelen te spreken, dat laat ik gaarne over aan de geestelijke